

Kring Armoede

14-3-2017, door Wietske Hekstra

Intro/Doel

In ons kwartielthema is er op kring ruimte om een aantal dingen van "Leven met God" praktisch te maken. Deze kring heeft daarbinnen als doel om te ontdekken vanuit de Bijbel hoe God wil dat we omgaan met de armen, en vanuit daar te gaan groeien in het verlangen om iets voor hen te betekenen.

Voor de voorbereiding heb ik het boekje "Levende Hoop" van Amber van Schooneveld i.s.m. Compassion gebruikt, zeker een aanrader om helemaal te lezen!

Note voor iemand die deze studie later bekijkt: Er staan weinig vragen en vooral veel tussenliggende tekst in. Mocht je dit willen gebruiken voor een andere kring daag ik je uit om met vragen de tussenliggende stukjes en 'argumenten' samen te bedenken. Oh, en het is te lang om in een kring van 1 uur te behandelen ;).

Wat is armoede?

- Wat vinden jullie dat armoede is? (onderscheid absolute en relatieve armoede)

In het boekje wordt een model van armoede gegeven: Het wiel van de armoede (p93). Binnenin, de as, is extreme armoede, naar buiten is meer genoeg hebben. Dit wiel heeft de spaken economisch, opleiding, gezondheid, milieu, sociaal en geestelijk. Alle spaken moeten lang genoeg zijn om ervoor te zorgen dat het wiel functioneert.

Armoede kan veel oorzaken hebben: natuurramp, milieu, oorlog, etnische vijanden, internationale handelswetgeving, corruptie, schuld, sociale en persoonlijke zonde, sociaal onrecht, gebrek aan opleiding en kansen, etc.... (p91+92)

Volgens de directeur van Compassion International ligt een gebrek aan hoop aan de wortel van armoede. De boodschap van armoede is "Ik ben niet belangrijk. Er verandert voor mij toch nooit iets." Wat ik daarom zelf ook heel belangrijk vind is dat armoede gaat over mensen. Niet de enorme getallen, maar individuen, met hun eigen verhaal, die een gebrek aan hoop hebben.

Wat zegt de Bijbel over armoede?

In Mattheüs 5:3-6 staat een algemeen bekend stuk waarin staat "Gezegend zijn de armen (van geest)." Dit kan verduidelijkt worden met het verhaal over Thabitha op p50+51. God noemt de armen gezegend. En wij kunnen wat leren van hun geloof!

Dan iets uit het oude testament. Daar werd veel waarde gehecht aan zorgen voor de armen. Onze rechtvaardige God zorgde er vol ontferming voor dat diegenen die over het hoofd gezien werden wel zouden krijgen wat ze nodig hebben.

Lees Deuteronomium 14:28+29 (over tiende deel afstaan)

- Hoe besteed jij nu je geld? Komt wat je afstaat in de buurt van 10% van je inkomsten?

Lees Deuteronomium 15:7-11. Dit gaat over een wet rondom het sabbatsjaar, waarin tegelijkertijd ook heel duidelijk naar voren komt dat het God niet gaat om liefdadigheid, maar echte rechtvaardigheid. Het toffe is dat dit gebeurt in een jubeljaar.

- Zie je armen helpen als iets om te jubelen? Kan je je voorstellen dat zo'n rechtvaardige God dienen een sfeer van blijdschap geeft?

Door iets te geven aan een ander kan je dus vieren dat we zo'n fantastische God hebben, en dat doorgeven. Over feest gesproken. In Lukas 14:12-14 roept Jezus op om medemensen welkom te heten in het vieren van Gods overvloed, en niet alleen je vrienden waarvan je iets kan terugverwachten...

Naast een aantal vaste regels klaagt God ook onderdrukkers aan. In bijvoorbeeld Jesaja 3:13-24. Best wel een heftig stuk.

- Is dit op ons van toepassing?
- Sommige dingen zijn in onze Nederlandse geschiedenis fout gegaan t.o.v. armen onderdrukken. Wat kunnen we hiervan leren, of wat moeten we nu hiermee doen? (Richting fairtrade voedsel of kleding)

En dan nog wat wijsheid uit het oude testament in Spreuken 14:31: "Wie een verschoppeling onderdrukt, beledigt zijn Schepper, wie zich over een arme ontfermt, eert Hem."

Oke, vroeger waren er dus een hoop regels, hoe gaan Jezus en de apostelen in het nieuwe testament met armoede om? In Mattheus 25:31-46 legt Jezus duidelijk uit dat je in de hemel komt als je iets voor je naasten gedaan hebt, en als je dat niet doet lijkt het niet zo goed af te lopen. Best heftig, en lastig te combineren met genade. Daarbij verduidelijkt 1 Johannes 3:17(+18+19) misschien: "Hoe kan Gods liefde in iemand blijven die meer dan genoeg heeft om van te bestaan, maar zijn hart sluit voor een broeder of zuster die hij gebrek ziet lijden?" Ik denk dat het God is die in ons aan het werk is als we verlangen om meer zoals Christus te worden. Daarover staat een gaaf verhaal op p65 (over Jean Pierre die de directeur van Compassion 'per ongeluk' aanziet voor Jezus).

In Mattheus 10:8 zegt Jezus ook: "Om niet hebben jullie ontvangen, om niet moeten jullie geven!" We krijgen wat we nodig hebben, en als we dat doorgeven zullen we alsnog genoeg krijgen. Wees eens kritisch, hoe "arm" ben je zelf, hoe hard heb je dingen nodig? En dit gaat zeker ook over liefde, die krijg je eindeloos, geef het dan ook royaal door!

Zelf de verandering worden

Hier heb ik nog wat losse teksten over, waar we over kunnen praten als daar tijd voor is.

Moeder Teresa zei ooit: "De ergste armoede is te besluiten een kind maar te laten sterven zodat jij kunt leven zoals je zelf wilt."

Romeinen 12:2: "U moet uzelf niet aanpassen aan deze wereld, maar veranderen door uw gezindheid te vernieuwen." Hierover vult Amber aan: "Als we eenmaal vol zijn van de liefde van Christus zal God ons ieder op onze eigen manier tot daden bewegen. Het belangrijkste is dat ik God zoek en Hem vraag of Hij mij wil vullen met zijn liefde voor mijn naasten. Daarna kan ik Hem vragen wat Hij precies wil dat ik doe". 2 Korintiërs 8:1-5 (evt. t/m 15) gaat hierover door, wat de motivatie was van gemeenteleden om te geven.

Wat houdt ons tegen?

Genoeg redenen om om te kijken naar onze medemens, maar waarom komt dat er vaak niet van? Waarom vind ik het stiekem niet erg dat ik nooit contant geld heb zodat ik niet eens over een collecte hoef na te denken?

Vaak verzuip je in aantallen. Enorme groepen mensen die niet genoeg hebben om van rond te komen en geen toegang hebben tot zorg. Dat kan je moedeloos maken. In Efeze 1:18-21 komt naar voren dat strijd tegen armoede eigenlijk een strijd tegen de duivel is. Een strijd tegen hopeloosheid die we met menselijke kracht niet kunnen oplossen, maar wel samen met Jezus!

- Ben je het ermee eens dat armoede een geestelijk probleem is? Zowel de arme die een gebrek aan hoop kan hebben, als wijzelf die moeten strijden om steeds weer als Jezus naar hen te kijken? Wat heeft dit voor invloed op de praktijk?
- Staat jouw eigen overvloed je bewogenheid voor anderen in de weg? Ben je immuun geworden voor de verhalen? (Zo ja, ga dan eens op zoek naar een verhaal, kijk naar de persoon die erachter zit, en weet dat elke druppel er wél iets toe doet!)

Mattheus 14:14: "Toen hij uit de boot stapte en de grote menigte zag, voelde hij medelijden met hen en hij genas hun zieken." Jezus handelde uit medelijden, niet omdat hij zich af vroeg of het wel invloed had. Sommige mensen hebben last van het zogeheten messiascomplex: Uit angst dat inspanningen niet op iets spectaculairs uitlopen doe je maar helemaal niets.

- Wat kun je elke dag doen om te zorgen dat je de mensen in deze wereld bekijkt met de ogen van Christus? Kan je onvoorwaardelijk (dus niet uit opbrengst) liefhebben?
- Hoe kan je zorgen dat je liefde voor armen geworteld is in de liefde van Jezus en niet in schuldgevoelens of plichtbesef? Is dat fout trouwens?

En dan voor de onderliggende motivatie, die samenvalt met het jubelen uit Deuteronomium. Daarover 1 Timoteüs 6:6(+7+8): "Maar wie tevreden is met wat hij heeft, is het geloof grote winst. Wij hebben niets in deze wereld meegebracht en kunnen er ook niets uit meenemen. Wij hebben voedsel en kleren, laten we daar tevreden mij zijn." Als je bang bent zelf niet genoeg te hebben, luister dan eens hoe gelukkig arme mensen alsnog kunnen zijn, zolang ze God maar hebben. Dan mag je vertrouwen dat je genoeg krijgt (Mattheüs 6:25-33), zelfs als je uitdeelt.

- Hoe denk jij dat je gelukkig wordt? Welke aardse schatten houd je soms nog steeds vast? Hoe zou je die los kunnen laten zodat je meer uit kan delen?

En mocht je nog een stevige tekst willen lezen over wat God van ons verlangt, dan zou je Jesaja 58 (voornamelijk vers 6-10) erbij kunnen pakken. En ervoor bidden dat God je mag laten zien waar zijn hart voor breekt, en wat jij daar kunt betekenen.